

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

LL.D.; Dip. Stud. Rel.; Dip. Can. Matr. Jur. & Proc.;
Cert. Jur. & H.R. (Strasbourg);
P.G. Dip. European Competition Law (King's College, London),
P.G. Dip. European Law (King's College, London).

Illum it-30 t'Ottubru, 2018.

Rikors Numru 401/2017

***Sun Route Hotels Limited* (C10271),
Grand Hotel Excelsior Ltd. (C128737),
Sunflower Hotel Co Limited (C10619),
Gillieru Harbour Hotel Ltd. (C13931),
Vivaldi Hotel (Operations) Limited (C24056),
Holden Development Company Limited (C109)
u *Hotel Valentina Ltd.* (C21495)**

vs.

**Edrichton Holidays Limited
(C3111)**

Il-Qorti,

- 1.0. Rat ir-rikors guramentat promotur datat it-8 ta' Mejju, 2017, li permezz tieghu r-rappresentant tas-socjeta` *Sun Route Hotels Limited* ikkonferma bil-gurament tieghu u sintetikament espona s-segwenti, (ara foll 1):
  - 1.1. Illi s-socjetajiet rikorrenti joperaw lukandi ewlenin f'Malta;
  - 1.2. Illi s-socjeta` intimata min-naha tagħha tordna u tixtri akkomodazzjoni fl-istess lukandi mingħand is-socjetajiet rikorrenti u dan, bis-sahha ta' ftehim appozitu;
  - 1.3. Illi s-socjeta` intimata għandha debitu komplexiv ta' mitejn u tlettax -il elf, mitejn u sitta u ghoxrin euro u tmienja u disghin centezmu, (€213,226.98), ammont cert, likwidu u dovut *stante* li qabex is-sittin (60) gurnata ta' kreditu *ai termini* tal-ftehim fuq indikat;
  - 1.4. Illi dan l-ammont jirrizulta maqsum bil-mod specifikament indikat fl-istess rikors guramentat promotur, (ara foll 2 paragrafu numru 3 a sa g u foll 6 sa 21);
  - 1.5. Illi ghalkemm interpellata biex thallas l-ammont minnha dovut lis-socjetajiet rikorrenti, s-socjeta` intimata baqghet inadempjenti, (ara foll 22);
  - 1.6. Illi għalhekk aderiet din il-qorti biex is-socjeta` intimata tghid għaliex din il-qorti m'għandiex:
    - 1.6.1. Tikkundanna lis-socjeta` intimata thallas lis-socjetajiet rikorrenti s-somma komplexiva ta' €213,226.98, ammont cert, likwidu u dovut *stante* li qabex is-60 gurnata ta' kreditu tal-ftehim fuq riferit;
    - 1.6.2. Tikkundanna lis-socjeta` intimata thallas l-imsemmi ammont bl-imghaxijiet legali dekorribbli f'kull kaz mill-gurnata li ssegwi s-60 gurnata ta' kreditu ta' kull fattura sad-data tal-pagament effettiv bir-rata ta' 8% fis-sena;
    - 1.6.3. Bl-ispejjez kollha kif dedotti fl-istess rikors guramentat promotur kontra l-istess socjeta` intimata;

2. Rat id-digriet tagħha datat it-12 ta' Mejju, 2017, li permezz tieghu appuntat l-istess rikors guramentat promotur għas-smigh ghall-udjenza hemm indikata, (ara foll 27);
- 3.0. Rat ir-risposta guramentata datata t-8 ta' Gunju, 2017, li permezz tagħha s-socjeta` intimata sintetikament irrispondiet bil-mod seguenti:
  - 3.1. Illi **preliminarjament** l-azzjoni intrapriza mis-socjetajiet rikorrenti hi nulla *stante* li ma jikkonkorrux l-elementi tal-artiklu 161(3) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta (minn issa 'i quddiem Kap 12), u għalhekk it-talbiet u l-pretensjonijiet kien misħom saru individwalment;
  - 3.2. Illi t-talbiet rikorrenti ma jistghux jigu akkolti ghaliex ma talbux dikjarazzjoni ta' responsabbilità` mis-socjeta` intimata;
  - 3.3. Illi fir-rigward tas-socjetajiet *Gillieru Harbour Limited* u *Vivaldi Hotel (Operations) Limited* l-ammont mitlub mhux dovut u hu intempestiv;
  - 3.4. Illi **fil-mertu** ammont sostanzjali minn dak mitlub mhux dovut *stante* li dan kien jikkonsisti fi prenotazzjonijiet ta' *tour operator* barrani li falla u dawn qatt ma kellhom jithallsu mis-socjeta` intimata;
  - 3.5. Illi l-ammonti mitluba mis-socjetajiet rikorrenti ma jaqblux mar-rendikont tas-servizzi uzati mis-socjeta` intimata;
  - 3.6. Illi s-socjeta` intimata dejjem opponiet it-talbiet tas-socjetajiet rikorrenti, (ara foll 45 sa foll 68);
  - 3.7. Salv risposti ulterjuri fil-kaz li din il-qorti tilqa' l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta` intimata;
  - 3.8. Bl-ispejjez kontra s-socjetajiet rikorrenti;
4. Rat ukoll id-dikjarazzjoni tal-fatti sottomessa mis-socjeta` intimata, (ara foll 35 sa 42), inkluzi d-dokumenti hemm annessi, (ara foll 69 sa 155);

5. Rat id-digriet tagħha datat l-20 ta' Gunju, 2017, fejn wara talba appozita tal-abbli rappresentanti legali tas-socjeta` intimata, awtorizzat lill-partijiet biex l-ewwel jindirizzaw l-eccezzjoni preliminari sollevata mis-socjeta` intimata, (ara foll 159);
6. Rat il-verbal tal-abbli rappresentant legali tal-partijiet datat it-2 ta' Novembru, 2017, li permezz tieghu ddikjaraw li m'ghandhomx aktar provi x'jipproducu, (ara foll 160);
7. Rat id-digriet tagħha datat ukoll it-2 ta' Novembru, 2017, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rappresentanti legali tal-partijiet fir-rigward, awtorizzat lill-istess biex jittrattaw il-kaz bil-modalita` u fit-termini hemm indikati, (ara foll 160);
8. Rat in-nota ta' sottomissionijiet tas-socjeta` intimata datata t-18 ta' Jannar, 2013, (ara foll 162), flimkien ma dik tas-socjetajiet rikorrenti datata t-22 ta' Frar, 2018, (ara foll 167);
9. Semghet ix-xhieda prodotta;
10. Ezaminat id-dokumenti esebiti;
11. Semghet it-trattazzjoni orali finali tal-abbli rappresentanti legali tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

12. Illi f'dan l-istadju din il-procedura hi limitata ghall-epurazzjoni tal-**ewwel eccezzjoni preliminari** sollevata mis-socjeta` intimata, (ara foll 159 u 33);
13. Illi permezz tal-istess, is-socjeta` intimata preliminarjament eccepier li l-azzjoni rikorrenti hi nulla u irritwali ghaliex ma jikkonkorrux l-elementi tal-artiklu 161(3) tal-Kap 12 u ghalhekk t-talbiet u pretensjonijiet tas-socjetajiet rikorrenti misshom saru individwalment;
14. Illi l-imsemmi sub-artiklu jistipula s-segwenti:

“Zewg atturi jew aktar jistghu jibdew il-kawzi tagħhom permezz ta' rikors guramentat jew rikors mhux guramentat wieħed skont il-kaz, jekk il-kawzi jkollhom

x'jaqsmu ma' xulxin minhabba fil-mertu taghhom jew jekk id-decizjoni li tinghata dwar wahda mill-kawzi tista' tolqot id-decizjoni dwar il-kawza jew il-kawzi l-ohra u jekk il-provi li jingiebu f'wahda mill-kawzi jkunu, generalment l-istess provi li għandhom jingiebu fil-kawza jew fil-kawzi l-ohra. Ir-raguni ghaliex ikunu qegħdin isiru l-kawzi u l-mertu tagħhom għandhom jigu dikjarati b'mod car u specifiku minn kull attur”;

Ikkunsidrat:

15. Illi l-procedura odjerna giet inizzjata minn seba' (7) socjetajiet rikorrenti f'daqqa billi ipprezentaw rikors guramentat wiehed, senjatament dak li kommunement tissejjah azzjoni kollettiva jew kumulattiva;
16. Illi in effetti, rizultat tal-imsemmija eccezzjoni preliminari sollevata, dak li jinhtieg li jsir f'dan l-istadju hu li jigi ezaminat jekk din l-azzjoni kollettiva jew kumulattiva hawn in dizamina osservatx id-dettami tal-artiklu 161(3) tak-Kap 12 fuq riprodott, (ara paragrafu numru erbatax (14.), aktar qabel);

Ikkunsidrat:

17. Illi f'dan l-istadju ssir referenza għas-sentenza tal-**Prim' Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet Jonathan Ellul et vs. Jesmond Mercieca et**, datata l-**14 t'April, 2016**, li irriteniet is-segwenti:

“L-artikolu tal-ligi jipproponi allura erba’ elementi biex jista’ jingħad li l-azzjoni kumulattiva hi proceduralment in regola. Dawn huma:

- “1. Tnejn jew aktar rikorrenti;
- “2. Li l-kawza tigi proposta f'azzjoni wahda;
- “3. Li fil-kawza r-rikorrenti jkollhom x'jaqsmu ma' xulxin minhabba l-mertu jew jekk id-decizjoni f'wahda mill-kawzi tolqot id-decizjoni dwar il-kawza jew il-kawzi l-ohra;

- “4. Il-provi b’mod generali jkunu jghoddu kwazi bl-istess mod ghal kull kawza;
- “5. Kull rikorrenti jrid b’mod car juri l-oggett u r-raguni tal-kawza;
- “Hu ritenut illi biex tirnexxi tali kawza kumulattiva mhux necessarju li l-azzjoni tigi akkolta fil-konfront tar-rikorrenti kollha (ara **Mary Vella et vs Josephine Bugeja, PA 04/06/1991**);
18. Illi biex jigi kjarifikat aktar is-suespost issir referenza ghas-sentenza tal-Qorti tal-Appell fl-ismijiet **Joseph Grima et vs. Pierre Buontempo et** li irriteniet is-segwenti:
- “Mill-premess jirrizulta li tista’ ssir kawza kollettiva jew ghax il-pretenzjonijiet tad-diversi atturi “*jkollhom x’jaqsmu ma’ xulxin*”, jew ghax il-provi u l-eventwali decizjoni fuq pretensjoni, wahda tista’, “*tolqot*” il-pretensionijiet l-ohra. Kif qalet il-Prim’Awla tal-Qorti Civili fil-kawza **Micallef et v. Trusted Ltd et**, deciza fl-**20 ta’ Gunju, 2012**, mhux mehtieg li r-rikorrenti kollha ikollhom l-istess interess fil-kawza, jekk kemm -il darba t-talbiet setghu jkunu l-istess u johorgu mill-istess cirkostanzi. F’dan il-kaz, in-neozju kien wiehed, ghalkemm kien jinvolvi diversi persuni, u l-posizzjoni tar-rikorrenti huma identici. Hu ovvju li l-provi huma marbuta ma’ xulxin u l-pretensionijiet tar-rikorrenti huma marbuta wahda ma’ l-ohra u decizjoni fuq pretensjoni tista’ tolqot id-decizjoni fuq pretensjoni ohra”;
19. Illi fid-dawl tas-suespost din il-qorti m’ghandie alternattiva hlied li tapplika l-istess insenjament ghall-fattispeci tal-procedura odjerna;

Ikkunsidrat:

- 20.0. Illi hawn jirrizulta li s-socjetajiet rikorrenti qed jitolbu kollettivamente li l-qorti odjerna:

- 20.1. Tiddikjara li s-socjeta` intimata hi debitrici taghom fis-somom minnhom specifikati, (ara foll 2);
  - 20.2. Tikkundanna ghalhekk lill-istess socjeta` intimata thallas l-istess somom involuti lis-socjetajiet rikorrenti, (ara foll 2);
- 21.0. Illi s-socjeta` intimata tissottometti sintetikament is-segwenti:
- 21.1. Illi l-mertu tat-talbiet tas-socjetajiet rikorrenti huma kompletament distinti;
  - 21.2. Illi l-mod kif tigi deciza talba wahda ma taffettawx ir-rizultat f'talba ohra; u
  - 21.3. Illi l-uniku element komuni hu li hemm allegazzjoni li s-socjeta` intimata hi debitrici ghas-socjetajiet rikorrenti;
22. Illi min-naha taghom s-socjetajiet rikorrenti jsosstnu li r-rekwiziti kollha tal-artiklu 161(3) tal-Kap 12 gew ampjament sodisfatti u konsegwentement, l-azzjoni kollettiva in dizamina tista' tiprocedi;

Ikkunsidrat:

- 23.0. Illi minn ezami tal-atti jirrizulta sintetikament is-segwenti:
- 23.1. Illi r-raguni li ghaliha giet intavolata l-procedura odjerna hi komuni ghas-socjetajiet rikorrenti kollha – senjatament li lkoll jallegaw li għandhom jieħdu flus mis-socjeta` intimata għas-servizzi minnhom lilha prestati;
  - 23.2. Illi l-provi li jistgħu jigu prodotti f'din il-procedura huma l-istess li jistgħu jingiebu kieku l-azzjonijiet tar-rikorrenti kienu intavolati minnhom separatament;
  - 23.3. Illi s-socjetajiet rikorrenti jsosstnu li l-provi li ser jingiebu fuq il-mertu in dizamina ser ikunu identici, (ara paragrafu 2.1.11 a foll 174), u dan jirrizulta wkoll mill-fatt li l-premessi li fuqhom jistriehu t-talbiet tas-socjetajiet rikorrenti huma effettivament l-istess għas-socjetajiet rikorrenti kollha;
  - 23.4. Illi minkejja li jirrizulta li hemm ftehim differenti bejn kull socjeta` rikorrenti u s-socjeta` intimata, jigi sottolineat li t-

termini u kundizzjonijiet tal-istess jirrizultaw li huma identici;

Ikkunsidrat:

24. Illi ghalhekk, rizultat tal-fatt li l-kuntratti in dizamina bejn il-kontendenti huma identici, allura dawn joholqu relazzjonijiet bejn is-socjetajiet rikorrenti u s-socjeta` intimata li jkunu identici ghal xulxin;
25. Illi konsegwenza ta' din l-identita` hekk riskontrata, decizjoni mehuda fil-konfront ta' socjeta` rikorrenti wahda holqot ukoll id-decizjonijiet l-ohra mehuda fil-konfront tas-socjetajiet rikorrenti l-ohra;
26. Illi *di piu`* minn ezami tar-rizultanzi in atti ma jirrizulta l-ebda pregudizzju soffert mis-socjeta` intimata fil-preparazzjoni tad-difiza tagħha bhala rizultat dirett ta' din l-azzjoni kumulattiva;
27. Illi mir-risposta guramentata tagħha, (ara foll 33), jirrizulta assodat li ddefendiet ruħha sew bir-risposti minnha intavolati, u dan anke billi ppromoviet eccezzjonijiet separati u distinti fil-konfront tas-socjetajiet rikorrenti, liema eccezzjonijiet separati u distinti jistgħu jsiru anke f'din l-azzjoni kollettiva u kumulattiva u konsegwentement, meta eventwalment jigi ezaminat u deciz il-mertu veru u proprju ta' din il-procedura, tali talbiet jistgħu kemm jigu akkolti kif ukoll respinti skont il-kaz;

Ikkunsidrat:

28. Illi finalment issir ukoll referenza ghall-artiklu 161(4) tal-Kap 12 li jistipula s-segwenti:

“Madankollu, kull wahda mill-kawzi li hekk jinbnew flimkien għandhom jinstemghu separatament meta xi attur jitlob li jsir dan fil-kawza tieghu; u l-qorti tista’ wkoll tordna l-kawza għandha tinstama’ ghaliha meta ma jkunx espedjenti li l-kawzi tal-atturi kollha jinstemghu flimkien. Dik l-ordni tista’ tingħata f’kull zmien tal-kawza qabel is-sentenza finali”;

29. Illi madankollu tali procedura indikata fil-paragrafu precedenti tigi biss utilizzata kemm -il darba jkun hemm il-presuppost ghall-istess skont il-kaz;

Ikkunsidrat:

- 30.0. Illi minn ezami tar-rizultanzi *in atti* jirrizulta sintetikament is-segwenti:

- 30.1. Illi jezisti ness komuni kif rikjest mill-ligi bejn il-premessi esposti fir-rikors guramentat promotur u t-talbiet elenkati mis-socjetajiet rikorrenti li jirrizultaw li huma l-istess ghas-socjetajiet rikorrenti kollha;
- 30.2. Illi konsegwentment, ghall-ekonomija tal-gudizzju jkun ferm ghaqli li jigu ipprezentati l-provi kollha fi procedura wahda unitarja bhal ma hu mitlub li jsir fil-procedura odjerna;
- 30.3. Illi konsegwenza tal-istess ir-rekwiziti tal-artiklu 161(3) tal-Kap 12 qed jigu sodisfatti;

Ikkunsidrat:

- 31.0. Illi in vista tal-premess din il-qorti hi sodisfatta li s-socjeta` intimata ma ssodisfatx lill-qorti fir-rigward, u konsegwentement:

DECIDE:

- 31.1. Tirrespingi din l-ewwel eccezzjoni preliminari tas-socjeta` intimata;
- 31.2. Tordna l-prosegwiment tal-kawza fuq il-mertu;
- 31.3. Bl-ispejjez ghal din is-sentenza preliminari kontra s-socjeta` intimata;

31.4. Tirriserva li tirriappunta l-istess procedura għall-kontinwazzjoni fuq il-mertu wara li tisma' lill-abbli rappresentanti legali fir-rigward.

Onor. Imhallef Silvio Meli

DECIZJONI FINALI